

2253/02.02.02.00/2023

Salon kaupunki

Vapaa-ajan lautakunta

Strategian toteutumisen raportti 1-6 / 2023

Vapaa-aikapalvelut	3
Kulttuuripalvelut	3
Kirjastopalvelut	6
Liikuntapalvelut	8
Kansalaisopisto.....	9
Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	11
Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	12

Vapaa-aikapalvelut

Olennaiset tapahtumat 1-6/2023

Vapaa-ajanpalveluiden toimintavuoden toisen neljänneksen toiminta-aktiivisuus vastasi ennakoitua odotuksia eikä merkittävimpien riskien osalta mm. hintojen voimakas kohoaminen vaikuttanut vielä palveluiden toteuttamiseen. Vapaa-aikapalveluiden strategisen merkityksen kasvu kaupungin hyvinvoinnin ja elinvoiman edistäjänä huomioitiin kyllä jo Salon kaupungin kesäkuussa hyväksymässä uudessa organisaatiossa mm. kulttuuripäällikön viran perustamispäätöksenä, mutta yhä mm. museon ja kirjaston henkilöstöresurssien niukkuus saattaa nostaa riskiä loppuvuoden osalta mm. substanssipalveluiden palvelukatkoille.

Talous 1-6/2023

Lautakunnan talouden toteuma ulkoisten toimintatuottojen osalta kesäkuun lopussa oli 53,6 prosenttia ja ulkoisten toimintakulujen osalta 53,1 prosenttia. Kesäkuussa maksettavat lomarahat sekä kunta-alan henkilöstölle maksettavat kertapalkkiot ovat vaikuttaneet kesäkuun lopun toteumaan. Myös avustuksista suurin osa on maksettu toisen kvartaalin aikana. Ulkoinen toimintakate oli 52,9 prosenttia talousarviosta.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4001 Vapaa aikapalvelut	TA2023	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot%	TP2022
Toimintakulut	-98 420	-18 162	-80 258	18,5	-91 254
Henkilöstökulut	-36 790	-15 656	-21 134	42,6	-32 523
Palkat ja palkkiot	-30 702	-12 847	-17 855	41,8	-28 999
Henkilösivukulut	-6 088	-2 810	-3 278	46,2	-3 524
Eläkekulut	-5 435	-2 428	-3 007	44,7	-2 921
Muut henkilösivukulut	-653	-382	-271	58,5	-603
Palvelujen ostot	-36 530	-2 505	-34 025	6,9	-58 703
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100	0	-100	0,0	0
Muut toimintakulut	-25 000	0	-25 000	0,0	-28
Toimintakate	-98 420	-18 162	-80 258	18,5	-91 254
Vuosikate	-98 420	-18 162	-80 258	18,5	-91 254
Tilikauden tulos	-98 420	-18 162	-80 258	18,5	-91 254
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-98 420	-18 162	-80 258	18,5	-91 254

Kulttuuripalvelut

Olennaiset tapahtumat 1-6/2023

Yleiset kulttuuripalvelut

Kulttuuriohjelma eteni alkuvuoden aikana osallistavasti ja yhteisöllisesti. Taide- ja kulttuurikentän tilatarpeita ja -haasteita sekä olosuhteita kartoittava kysely oli avoinna helmi-maaliskuussa. Kyselyn vastauksissa korostuivat esittävän taiteen tilojen tarve sekä tilojen käytösääntöjen selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen. Kulttuuriohjelman valmistelun yhteydessä tehtyä eri-ikäisten kuntalaisten kulttuurikäyttämisen kartoitusta ja sekä taide- ja kulttuurikentän toimijoiden olosuhdekartoitusta ei ole kartoitettu vastaavassa laajuudessa koskaan aiemmin. Tiedonkeruun analysointiin ja kokoamiseen sekä ohjelman viimeistelyyn ja loppuunsaattamiseen tarvittavan lisäresurssin vuoksi tavoite ohjelman valmistumisesta siirtyy vuodelle 2024.

Paikallista taide- ja kulttuuritoimintaa tuettiin avustuksin ja yhteistyösopimuksin. Vapaa-ajan lautakunta päätti kokouksessaan 26.01.2023 § 8 poikkeavasta menettelystä yhdistysten toteuttaman ympärivuotisen, vakiintuneen esittävän taiteen palvelutoiminnan osalta. Erillishakuun varattiin 100.000 euron määräraha ja haku toteutettiin ajalla 27.2.–10.3. Varainhakuun 1.–31.3. kohdistettiin yhteensä 130.000 euroa, joka sisälsi viestintä- ja

suhdepalveluilta siirtyneen noin 20.000 euron varauksen kesän kotiseutu- ja kulttuuriperintötapahtumiin (aiemmin Kesä yhdessä -kiertue). Määräaikaan mennessä saapuneita hakemuksia oli yhteensä 65 kpl, haettu rahoitus 432.330 euroa. Nousua vuoteen 2022 on hakemuskokouksen osalta 38 prosenttia (+18 hakemusta), haetun rahoituksen osalta 50 prosenttia (+144.845 euroa). Kulttuuriavustuksia myönnettiin säännölliseen toimintaan yleisavustuksina 195.500 euroa (sekä erillis- että varsinainen haku) ja projektikohtaisesti kohdeavustuksiin 34.100 euroa, yhteensä 230.000 euroa. Yhteistyösopimus palvelutuotannosta tehtiin 9 toimijan kanssa mm. festivaalien, kulttuurikasvatuksen, ympärivuotisen konserttitoiminnan ja sanataidetapahtumien tiimoilta. Lisäksi tehtiin laajalti yhteistyötä erilaisten tapahtumien ja teemojen yhteydessä esimerkiksi MIELI ry Salon mielenterveys kanssa toukokuussa toteutettu Mental Health Art Week -teemaviikko sekä niin ikään toukokuussa toteutunut iso koululaiskonserttituotanto Salohallissa yhteistyössä perusopetuksen musiikkiluokkien sekä musiikkiluokkien tukiyhdistyksen kanssa.

Kaupungin ja kolmannen sektorin Kulttuurikumppanit -yhteistyöelimen vuoden 2023 teemoja ovat yhteistyö, vaikuttavuus ja näkyvyys. Kokouksia on ollut kolme ja lisäksi yksi yhteiskokous Seuraparlamentin kanssa liittyen kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2022 tehtyyn ponsiesitykseen kaupungin vapaa-aikapalveluiden tilaolosuhteiden selvitystyöstä. Uutena toimintona kulttuurikumppaniyhdistykset ovat järjestäneet myös kaksi kaikille avointa kulttuurikahvit-tapaamista, joiden kautta on verkostotyöhön saatu laajemmin salolaisia kulttuuriyhdistyksiä ja -toimijoita mukaan. Kulttuurikumppanien esityksen mukaan jaettiin alkuvuonna myös Salon kaupungin vuosittaiset kulttuuripalkinnot. Palkinnot jakautuivat seuraavasti, pitkäaikainen työ Salon kulttuurin hyväksi: Siv Ilola ja Kaisa Suutela-Kuisma, vuoden 2022 aikana toteutettu erityinen kulttuuriteko: Salon Teatterin Kurjat – Les misérables -näyttämöteos, tapahtumaravintola Musine ja Soivat Kylät -konserttikiertue, nuori kulttuuritekijä: Elviira Väyrynen, Samu-Markus Pyykkö ja Johanna Parkkinen sekä kansainvälinen menestys: Lotta-Pia Kallio. Viestintä- ja suhdepalveluiden myöntämien palkintojen rahallinen arvo oli yhteensä 12.750 euroa.

Varsinais-Suomen liiton ja Turun kaupungin koordinoiman Varsinaista kulttuuria –hankkeen rahoituksella yleisissä kulttuuripalveluissa työskenteli tammi-maaliskuussa Salon ja Someron yhteinen seututaiteilija, sirkustaiteilija Karoliina Nordin. Nordin toteutti Salossa koululais- ja päiväkotikiertueet jotka tavoittivat yhteensä 1.443 lasta ja 269 opettajaa/ohjaajaa. Päiväkotikiertue toteutettiin loppuun kulttuuripalveluiden rahoituksella huhtikuussa. Valtionperintörahoituksen avulla käynnistyi tammikuussa Hermannin yläkoulussa koulutaiteilijatyö. Koulutaiteilija työskentelee osana kouluyhteisöä, työparina kulttuurisen nuorisotyöntekijän kanssa 1,5 vuotta. Lisäksi kulttuuripalveluiden toimistolle saatiin palkkatuen turvin lisäresurssi viestintätehtäviin tammikuusta lokakuuhun. Kesäkuussa kulttuuripalveluissa työskenteli nuorten kesätyöhaun kautta kaksi kesämuusikkoa Edith Kortteinen ja Amanda Tinell. Kesämuusikkojen konsertit päiväkodeissa, hoivakodeissa, yleisötapahtumissa ja muissa tilaisuuksissa tavoittivat yhteensä 986 henkilöä. Konsertteja oli kuukauden aikana 33 kpl.

Lapsille ja nuorille suunnattuja kulttuuripalveluita toteutettiin yhteistyössä kaupungin muiden palvelualueiden sekä paikallisten lastenkulttuuritoimijoiden kanssa. Koulujen talvilomalla järjestettiin Talvilomalla tapahtuu -kokonaisuus. Yleiset kulttuuripalvelut koordinoi myös Lastenkulttuurin maaliskuu -teemakuukautta, jonka ohjelmaan kuului tänä vuonna yhteensä 16 eri tapahtumaa, tapahtumasarjaa tai näyttelyä. Ohjelman toteuttamiseen osallistui tänä vuonna 20 eri tahoa mukaan lukien Salon vapaa-aikapalvelut kokonaisuudessaan, nuorisopalvelut, musiikkiopisto, Salon seurakunta sekä salolaisia taide- ja kulttuuriyhdistyksiä. Lastenkulttuuritilaisuuksia Ylhäistentiellä tarjottiin kahden tapahtumasarjan muodossa: Näkkärin Lasten lauantait kuukausittain helmikuusta toukokuuhun sekä Vauvaperjantai Teatteriluokassa maaliskuussa sekä toukokuussa. Lasten lauantaiden kävijämäärä oli yhteensä 285 kävijää ja Vauvaperjantaiden 50 kevätkauden aikana.

Salon kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulassa toteutettiin seuraavia toimintoja alkuvuoden aikana: Kansansaduista säveliksi – musiikkikasvatuskokonaisuus kiersi eskariryhmissä, musiikkiopiston Soitinkaruselli vieraili kolmessa varhaiskasvatyksikössä, museovierailuja kolmos- ja viidesluokkalaisille toteutettiin niin paikallismuseoissa kuin Veturitallilakin sekä kakkosluokkalaisille toteutettiin teatterinäytöksiä. Lisäksi suunnitelman ja siihen kuuluvan yhteistyön kehittäminen jatkui.

Museopalvelut

Salon museopalvelujen yhteinen toiminta-ajatus on edistää Salossa kuvataiteen ja historiallisen kulttuurin säilymistä, kehittymistä ja esille saattamista. Pandemiatilanteen purkautuminen on viimein palauttanut asiakasvirtaa samalle tasolle mitä se oli ennen vuotta 2020. Kävijöitä taidemuseossa kaudella 1-6 oli yli 30 prosenttia enemmän kuin 2022 samana ajanjaksona, 12.808 (2022 9800). Myös maksuttomien yleisöperjantaiden kävijämäärät ovat vihdoin palanneet pandemiaa edeltävälle tasolle.

Taidemuseossa oli esillä kevään ajan Turun Taidegraafikoiden 90-vuotisjuhlanäyttely Paine-ut maailmat, jonka oli kuratoinut taidegraafikko Juha Joro yhdessä museon henkilökunnan kanssa. Näyttely sai kiittävää asiakaspalautetta erityisesti tyylikkäästä ripustuksesta. Näyttelyn yhteydessä museossa järjestettiin mm. erilaisia lasten työpajoja. Kesäksi avattiin englantilaisen Gertrude Bellin ja Meeri Koutaniemen yhteisnäyttely Kätkeyty vapaus, jota markkinoitiin paitsi paikallisesti myös valtakunnallisesti printtamediassa sekä vahvasti sosiaalissa mediassa. Kokoelmatyössä on työllistänyt Varhan alueelle sijoitetun taiteen kartoitus, joka saatiin päätökseen kesäkuussa.

Taidemuseo on jatkanut vahvaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyön piirissä kansalaisopisto on toteuttanut kurssitoimintaa Veturitallin tiloissa ja nuorisopalveluiden pitämien Kahvila Metkan toimintaa maksuttomien yleisöperjantaiden palveluna on vakiinnutettu. Aalto-yliopiston opiskelijoiden kanssa tutkittiin, kuinka museoasiakas pystyy jakamaan näyttelystä syntyvän taidekokemuksen tehokkaasti muille. Työn tuloksena opiskelijat toteuttivat verkkopohjaisen lomakkeen, jota tullaan testaamaan Veturitallin syksyn näyttelyssä.

Salon elektroniikkamuseossa järjestettiin talven ja kevään aikana työpajoja sekä yleisötahtumia, kävijöitä kaudella oli 2029. Museon opastustoiminnan tueksi on käynnistetty yhteistyö Salon kaupunkioppaiden kanssa. Verkkonäyttelyn kuvatoimitus saatiin valmiiksi loppukeväästä ja sivuston visuaalinen suunnittelu saatetaan kesän aikana loppuun. Ystävähdistys on osallistunut vuoden alusta lähtien talkoisiin joka toinen viikko aiemman tiheimmän työskentelyn sijaan, sillä amanuenssi tarvitsee aikaa museon kokoelmien ja toiminnan hahmottamiseen. Kiinteistössä olevan tuohohönteisongelman ratkaisemiseksi käynnistettiin museopalveluiden toimesta yhteiset kokoontumiset kaikkien kiinteistössä toimivien kesken.

Paikallismuseot avasivat ovensa kesän alussa ja Meritalon museossa avattiin kesänäyttely Entten Tentten joka vie vierailijat leikin ja lelujen iloiseen maailmaan. Näyttely juhlistaa samalla Meritalon 50-vuotista olemassaoloa museona. Perniön museossa puolestaan avautui kuvataiteilijoiden Catharina Kajanderin ja Aurora Reinhardin yhteisnäyttely Takaisin Perniöön -sukumme naiskohtaloita. Molemmat näyttelyt ovat kaksivuotisia ja museon omaa tuotantoa.

Koululaisopastusten kehittäminen jatkui yhteistyössä Sagalundin museon kanssa ja Meritalon museoon tehtiin 1900-luvun alun koulumaailmasta kertova teemaopastus. Opastusta testataan syksyllä 2023 Nappula-opastusten yhteydessä. Yhteistyö Luonnonvarakeskuksen kanssa toi Meritalon puutarhaan ensimmäiset varmuuskokelmaan kuuluvat neljä raparperilajiketta. Kaikissa Salon historiallisen museon paikallismuseoissa kävi kesäkuun alkuun mennessä 1.522 kävijää.

Museoiden yhteisvaraston valmistelutyö alkoi yhteistyössä arkkitehti Panu Heinosen kanssa museoiden tilanteen kartoituksella. Tavoitteena on saada kesän ja alkusyksyn aikana valmiiksi tilaohjelma rakennussuunnittelun investointia varten.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävänä riskinä kirjattiin yleisten kulttuuripalveluiden osalta palveluresurssien niukkuus ja siitä mahdollisesti koitua yhteistyöpalveluiden supistuminen. Yhteistyö- ja avustussummien korotus toimintavuoden osalta vähensi yhteistyöpalveluiden toteuttamiseen liittyvää epävarmuutta.

Historiallisessa museossa museoesineistön säilytysolosuhteet ovat edelleen erittäin huonot, esineistöä tuhoutuu ja kulttuuriperintöä menetetään. Tilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat työtä merkittävästi. Kiikalan museon esineistön inventointia ei ole voitu jatkaa terveydelle aiheutuvan haitan vuoksi.

Museoiden henkilöstöhallinto määräaikaisine työsuhteineen vie huomattavan paljon vakinaisen henkilökunnan työaikaa ja uuden ammuenssin työkuorma elektroniikkamuseossa on merkittävä. Työn määrä on henkilöresurssointiin nähden liian suuri. Toimivia sijaiskäytäntöjä ei ole, näyttelytuotanto taidemuseoon on koko ajan vaakalaudalla. Työssä uupumisen riski on merkittävä ja osin myös toteutunut. Henkilöstöressurssivaje lisää merkittävästi työssä uupumisen ja museokohteiden sulkujen riskiä, mukaan lukien elektroniikkamuseo ja taidemuseo.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4004 Kulttuuripalvelut	TA2023	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot%	TP2022
Toimintatuotot	208 090	181 770	26 320	87,4	294 737
Myyntituotot	25 000	17 443	7 557	69,8	46 926
Tuet ja avustukset	66 790	81 461	-14 671	122,0	107 247
Muut toimintatuotot	116 300	82 866	33 434	71,3	140 565
Toimintakulut	-1 681 643	-996 701	-684 942	59,3	-1 567 876
Henkilöstökulut	-721 493	-431 014	-290 479	59,7	-797 354
Palkat ja palkkiot	-569 118	-345 727	-223 391	60,7	-653 201
Henkilösivukulut	-152 375	-85 287	-67 088	56,0	-144 153
Eläkekulut	-134 578	-72 056	-62 522	53,5	-121 845
Muut henkilösivukulut	-17 797	-13 231	-4 566	74,3	-22 308
Palvelujen ostot	-489 260	-250 363	-238 897	51,2	-417 775
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-104 870	-42 946	-61 924	41,0	-91 772
Avustukset	-230 000	-196 500	-33 500	85,4	-160 250
Muut toimintakulut	-136 020	-75 879	-60 141	55,8	-100 725
Toimintakate	-1 473 553	-814 931	-658 622	55,3	-1 273 139
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0,0	-1
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,0	-1
Vuosikate	-1 473 553	-814 931	-658 622	55,3	-1 273 139
Poistot ja arvonalentumiset	-104 660	-30 933	-73 727	29,6	-49 410
Suunnitelman muk. poistot	-104 660	-30 933	-73 727	29,6	-49 410
Tilikauden tulos	-1 578 213	-845 864	-732 349	53,6	-1 322 550
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 578 213	-845 864	-732 349	53,6	-1 322 550

Kirjastopalvelut

Olenaiset tapahtumat 1-6/2023

Halikon kirjastossa otettiin alkuvuodesta omatoimikirjastopalvelut käyttöön. Asiakkaat ovat ottaneet ilolla vastaan tämän muutoksen. Vuonna 2022 ajalla 1.1.-30.6. Halikon kirjastosta tehtiin 45.893 lainausta. Tänä vuonna vastaavana aikana tehtiin 49.133 lainausta. Etenkin lapsiperheiltä on tullut positiivista palautetta, kun kirjastossa asiointiin voi ajoittaa myös viikonloppuihin omien aikataulujen mukaisesti. Vastaavaa kehitystä on ollut myös aikaisempien omatoimikirjastoiksi muutettujen yksikköjen kanssa. Valmistelut Perniön ja Perttelin kirjastojen muuttamiseksi omatoimikirjastoiksi aloitettiin huhtikuussa. Työt ovat edenneet suunnitellusti. Materiaalien saatavuus ja geopoliittinen tilanne ovat ajoittain hidastaneet investointien etenemistä.

Tarkasteltavana ajanjaksona kirjastoissa on järjestetty sekä kauno- että tietokirjallisuuteen liittyviä tapahtumia. Kaunokirjallisuutta luetaan ääneen Novellikoukku-tapahtumissa samalla, kun kuulijat tekevät käsitöitä. Kirjaston toiminnan tavoitteena on edistää eri-ikäisten kuntalaisten lukuharrastusta ja monipuolista lukutaitoa. Helmikuussa arkeologi ja Turun

yliopiston tohtorikoulutettava Jussi-Pekka Kinnunen luennoi pääkirjastossa Salon alueen rauta- ja pronssikautisista hautalöydöistä ja siitä, kuinka osa hautalöydöistä on toiminut esimerkiksi Kalevala-korun valmistamien korujen malleina. Kalastaja Pentti Linkolan jäljissä Saaristomerellä ja Selkämerellä meloneet ja luonnontilaa havainnoineet Panu ja Sanna-Mari Kunttu luennoivat maaliskuussa pääkirjastossa. Näistä tapahtumista saadut pautteet osoittavat, kuinka asiakkaat ovat kiinnostuneet fiktiosta, paikallishistoriaa elävöittävästä esityksistä sekä ajankohtaisista, elinympäristömme muuttumista havainnollistavista tapahtumista. Tapahtumien järjestämisessä huomioidaan kirjastojen tehtävä aktiivisen kansalaisuuden, demokratian ja sananvapauden edistäjänä. Huhtikuussa kirjastopalvelupäällikkö osallistui Suomen musiikkikirjastoyhdistyksen kevätseminaariin esitellen samalla kirjoittamaansa Muusikon muotokuva -julkaisua. Suomalaiseen musiikkikirjastotoimintaan sisältyy paljon muutakin kuin pelkästään eri formaateissa julkaistujen äänitteiden lainaamista. Keskeinen osa toimintaa on myös eri musiikkigenrejä koskevien julkaisujen toimittaminen.

Kevätkaudella alkoi Salon ja neljän muun kunnan kesken toteutettava lukutaidon edistämishanke. Hankkeessa keskitytään lasten ja nuorten lukutaidon edistämiseen sanataiteen menetelmiä käyttäen. Opetushallituksen rahoittamassa hankkeessa ovat mukana Salon lisäksi Lieto, Sauvo, Somero ja Taivassalo. Hankkeen koordinoituvuudesta vastaa turkulainen Kirjan talo ry. Hankkeen kestoajaksi on kesäkuun 2024 loppuun.

Keväällä pidetyssä Vaski-kirjastojen kehittämispäivässä valmistauduttiin mahdollisesti jo ensi vuonna alkavaan kansallisella tasolla toteutettavaan yhteiseen e-kirjastotoimintaan, joka tulee parantamaan sähköisten julkaisujen saatavuutta. Kirjastopalveluiden kokonaisuuden kannalta on tärkeää muistaa, että palveluiden digitalisointi ei yksinään ole ratkaisu asiakkaiden tarpeisiin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstöressurssien riittämättömyys on kuluvana vuonna toteutunut riski. Pitkäaikaiset sairauspoissaolot ja toisaalta eläköitymiset ovat vaikuttaneet siihen, että tulevana syksynä kirjastoauton reittejä ja aikatauluja on muutettu. Reittien ajamiseen tullaan toistaiseksi käyttämään vain yhtä kirjastoautoa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4100 Kirjasto ja tietopalvelut	TA2023	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot%	TP2022
Toimintatuotot	103 630	48 627	55 003	46,9	92 977
Myyntituotot	7 000	4 688	2 312	67,0	8 309
Maksutuotot	16 000	6 468	9 532	40,4	28 285
Tuet ja avustukset	40 630	27 739	12 891	68,3	35 166
Muut toimintatuotot	40 000	9 732	30 268	24,3	21 216
Toimintakulut	-2 341 012	-1 180 876	-1 160 136	50,4	-2 210 938
Henkilöstökulut	-1 624 772	-848 850	-775 922	52,2	-1 572 613
Palkat ja palkkiot	-1 294 641	-684 236	-610 405	52,9	-1 244 633
Henkilösivukulut	-330 131	-164 614	-165 517	49,9	-327 980
Eläkekulut	-284 969	-138 193	-146 776	48,5	-282 936
Muut henkilösivukulut	-45 162	-26 421	-18 741	58,5	-45 044
Palvelujen ostot	-227 640	-73 656	-153 984	32,4	-179 013
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-457 370	-243 848	-213 522	53,3	-425 038
Muut toimintakulut	-31 230	-14 522	-16 708	46,5	-34 274
Toimintakate	-2 237 382	-1 132 249	-1 105 133	50,6	-2 117 961
Vuosikate	-2 237 382	-1 132 249	-1 105 133	50,6	-2 117 961
Poistot ja arvonalentumiset	-28 780	-13 868	-14 912	48,2	-46 732
Suunnitelman muk. poistot	-28 780	-13 868	-14 912	48,2	-46 732
Tilikauden tulos	-2 266 162	-1 146 117	-1 120 045	50,6	-2 164 693
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-2 266 162	-1 146 117	-1 120 045	50,6	-2 164 693

Liikuntapalvelut

Olellaiset tapahtumat 1-6/2023

Liikuntapalveluiden toinen vuosineljännes merkitsi mm. talviaikaisesta palveluiden tuottamisesta pääpainon siirtymistä ulkoliikuntatilapalveluihin. Ulkoliikuntatilojen kesäkäyttö pääsi säiden osalta alkamaa normaalisti. Sisäliikuntatilojen käytön kartoitusta ja tilojenkäytön tehostamiseen pyrkivät seurayhteistyöpalaverit käynnistyivät keväällä ja selvitystyötä jatketaan edelleen syksyllä.

Liikunnanohjauksen ja -neuvonnan osalta toimintavuoden alkupuoli toteutui suunnitellusti vaikka henkilöstöresurssivaje koetteli ohjauksen henkilöstöä poikkeuksellisen paljon. Kahden ensimmäisen vuosineljänneksen n. 28.000 ohjauksen määrä oli odotuksen mukainen. Syksyn osalta uusia haasteita tuo mm. liikunnan "matalan kynnyksen" harraste-kokeilujen aloittaminen ja seurayhteistyöverkoston kasvattaminen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät riskit kohdistuivat energiakustannuksien kehitykseen toimintavuoden alkupuolella. Energiakustannusten voimakkaalla nousulla taas olisi ollut tilojen ja palveluiden kustannusten nousuun suora vaikutus, jonka hallitsematon kohoaminen taas olisi lisännyt riskiä palvelusululle tms. Kustannuksilla on vaikutus olosuhteiden ylläpitämisen kustannuksiin ja siten suora vaikutus salolaisten harrastusmahdollisuuksiin. Suurimmat uhkakuvat eivät "synkimpien" arvioiden osalta toteutuneet ja tilojen käytön sulkuja ei toteutettu, joka siis mahdollisti palveluiden häiriöttömän tuottamisen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4500 Liikuntapalvelut	TA2023	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot%	TP2022
Toimintatuotot	1 102 170	528 295	573 875	47,9	1 020 506
Myyntituotot	850 100	396 474	453 626	46,6	786 240
Tuet ja avustukset	11 820	11 986	-166	101,4	21 431
Muut toimintatuotot	240 250	119 835	120 415	49,9	212 835
Toimintakulut	-3 251 355	-1 716 619	-1 534 736	52,8	-3 029 918
Henkilöstökulut	-1 909 145	-1 045 015	-864 130	54,7	-1 863 727
Palkat ja palkkiot	-1 478 411	-824 874	-653 537	55,8	-1 479 572
Henkilösivukulut	-430 734	-220 141	-210 593	51,1	-384 155
Eläkekulut	-378 341	-189 083	-189 258	50,0	-331 662
Muut henkilösivukulut	-52 393	-31 058	-21 335	59,3	-52 493
Palvelujen ostot	-700 710	-313 344	-387 366	44,7	-585 443
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-408 800	-207 372	-201 428	50,7	-350 112
Avustukset	-172 000	-124 694	-47 306	72,5	-172 000
Muut toimintakulut	-60 700	-26 194	-34 506	43,2	-58 637
Toimintakate	-2 149 185	-1 188 324	-960 861	55,3	-2 009 412
Vuosikate	-2 149 185	-1 188 324	-960 861	55,3	-2 009 412
Poistot ja arvonalentumiset	-394 540	-191 680	-202 860	48,6	-453 363
Suunnitelman muk. poistot	-394 540	-191 680	-202 860	48,6	-453 363
Tilikauden tulos	-2 543 725	-1 380 004	-1 163 721	54,3	-2 462 775
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-2 543 725	-1 380 004	-1 163 721	54,3	-2 462 775

Kansalaisopisto

Olellaiset tapahtumat 1-6/2023

Opiston kevätlukukauteen avattiin tarjolle 494 kurssia ja näistä toteutui 399 kurssia. Muutostunteja oli näin ollen 1.368 ja tunteja toteutui 10.323, mikä vastaa 47 prosenttia vuodelle 2023 suunnitelluista tunneista. Tässä on parin prosentin kasvu edelliseen vuoteen nähden.

Osallistujia kevätlukukauden kursseilla oli 5.033 (brutto). Tässä määrässä on reilu 14 % kasvua edelliseen vuoteen. Netto-opiskelijamäärä oli 3.364, mikä on reilu 400 edellistä vuotta enemmän. Näyttää mukavasti siltä, että opiskelijat ovat kasvavassa määrin palanneet poikkeusolojen jälkeeseen taasi opistolle. Kesäkursseja touko-kesäkuulle tarjottiin nelisenkymmentä ja niistä tehtiin erillinen opas verkkoversiona. Osallistujia kesäkurssilla oli reilu 300. Puistojumppa jouduttiin jättämään pois, koska sen toteuttamisessa oli runsaasti ongelmia edellisenä kesänä. Tämä laski kesäkurssilaisten määrää.

Kansalaisopisto jatkoi harrastamisen Suomen mallin kerhojen järjestämistä alihankintana nuorisopalveluille Mun juttu -hankkeessa toteuttaen 13 kerhoa eri puolilla kaupunkia. Klubitallolle järjestettiin perinteinen kuvapiirikurssi myyntipalveluna. SPR:n vastaanottokeskukselle Halikossa toteutettiin kielikoulutusta yhteensä 68 osallistujalle. Myyntipalvelukouluksia järjestettiin yhteensä 600 tuntia.

Opiston näkyvyyttä monipuolistettiin ottamalla maaliskuussa käyttöön kansalaisopiston alaan sijoitettu info-TV sekä sähköisesti jaettava opiston uutiskirje.

Kevään aikana suunniteltiin seuraava lukukausi. Syyslukukaudelle on tarjolla 412 kurssia ja opas on ollut luettavissa netissä juhannuksesta alkaen. Opistossa oli yksi työkokeilija ja 5 työssä oppijaa kevään aikana. Henkilöstökyselyn QWL indeksi 82,9 prosenttia ja esimiestyön alaindeksi 93,7 prosenttia. Henkilöstön kehittämispäiviä järjestettiin kaksi kevään aikana.

Kansalaisopiston toimintatuottojen yhteiskertymä raportointiajalta ylittää reilusti 50 prosenttia. Alkuvuoden aikana haettiin ja saatiin OPH:lta erityisavustus liittyen opintoseteleihin sekä kotoutumisajan ylittäneiden maahanmuuttajien kielikoulutukseen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

- Opiston sivistystehtävän toteuttamisen edellytykset heikkenevät
Tämän riskin osalta tulevaisuus näyttää epävarmalta johtuen Suomen uuden hallituksen päätöksestä leikata vapaan sivistystyön valtionosuutta. Opistossa on pohdittu erilaisia keinoja sopeutua mahdolliseen muutokseen, mikäli se realisoituu seuraavana vuonna.
- Erityistehtävien pitkäjänteinen kehittäminen ei mahdollistu
Aikuisten perusopetuksen toimintaedellytyksiin ei ole tullut muutoksia. Maahanmuuttajakoulutuksen kehittämiseen kokonaisuutena saatiin lisäresurssia valtionavustuksena tulevalle lukuvuodelle kohdistuen kotoutumisajan ylittäneiden maahanmuuttajien kielikoulutukseen. Projektisuunnittelijan sisäinen haku ei tuottanut tulosta kesäkuussa ja laitetaan uudelleen hakuun elokuussa.
- Kestävyyden vaaliminen ei onnistu, koettu hyvinvointi ei kasva tai jakautuu yhä epätaisemmin
Opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma ja sen toteuttaminen etenee kaupunkitason suunnitelman valmistumisen myötä, kestävän elämäntavan teemat ovat esillä kurssitarjonnassa, digitaalisuutta hyödynnetään yhä enemmän esim. markkinoinnissa ja viestinnässä. Koettua hyvinvointia aletaan seuraamaan kevään aikana suunnitellulla kyselyllä, joka liitetään osaksi kurssipalautekyselyä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4600 Kansalaisopisto	TA2023	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot%	TP2022
Toimintatuotot	344 860	184 161	160 699	53,4	413 035
Myyntituotot	14 000	22 929	-8 929	163,8	30 559
Maksutuotot	320 000	159 033	160 967	49,7	301 540
Tuet ja avustukset	10 860	1 856	9 004	17,1	80 679
Muut toimintatuotot	0	343	-343	*****	257
Toimintakulut	-1 650 922	-875 998	-774 924	53,1	-1 856 225
Henkilöstökulut	-1 439 872	-779 077	-660 795	54,1	-1 615 798
Palkat ja palkkiot	-1 160 419	-633 329	-527 090	54,6	-1 309 557
Henkilösivukulut	-279 453	-145 748	-133 705	52,2	-306 241
Eläkekulut	-238 142	-121 972	-116 170	51,2	-261 398
Muut henkilösivukulut	-41 311	-23 776	-17 535	57,6	-44 843
Palvelujen ostot	-147 550	-59 529	-88 021	40,3	-166 332
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-37 300	-22 713	-14 587	60,9	-38 815
Muut toimintakulut	-26 200	-14 680	-11 520	56,0	-35 280
Toimintakate	-1 306 062	-691 837	-614 225	53,0	-1 443 190
Vuosikate	-1 306 062	-691 837	-614 225	53,0	-1 443 190
Poistot ja arvonalentumiset	-20 000	-13 220	-6 780	66,1	-3 176
Suunnitelman muk. poistot	-20 000	-13 220	-6 780	66,1	-3 176
Tilikauden tulos	-1 326 062	-705 057	-621 005	53,2	-1 446 367
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 326 062	-705 057	-621 005	53,2	-1 446 367

Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

41 Vapaa ajan lautakunta	TA2023	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot%	TP2022
Toimintatuotot	1 758 750	942 853	815 897	53,6	1 821 256
Myyntituotot	896 100	441 534	454 566	49,3	872 034
Maksutuotot	336 000	165 502	170 498	49,3	329 826
Tuet ja avustukset	130 100	123 042	7 058	94,6	244 523
Muut toimintatuotot	396 550	212 775	183 775	53,7	374 873
Toimintakulut	-9 023 352	-4 788 356	-4 234 996	53,1	-8 756 212
Henkilöstökulut	-5 732 072	-3 119 612	-2 612 460	54,4	-5 882 015
Palkat ja palkkiot	-4 533 291	-2 501 013	-2 032 278	55,2	-4 715 962
Henkilösivukulut	-1 198 781	-618 600	-580 181	51,6	-1 166 053
Eläkekulut	-1 041 465	-523 732	-517 733	50,3	-1 000 762
Muut henkilösivukulut	-157 316	-94 868	-62 448	60,3	-165 291
Palvelujen ostot	-1 601 690	-699 396	-902 294	43,7	-1 407 266
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 008 440	-516 879	-491 561	51,3	-905 737
Avustukset	-402 000	-321 194	-80 806	79,9	-332 250
Muut toimintakulut	-279 150	-131 275	-147 875	47,0	-228 944
Toimintakate	-7 264 602	-3 845 503	-3 419 099	52,9	-6 934 956
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0,0	-1
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,0	-1
Vuosikate	-7 264 602	-3 845 503	-3 419 099	52,9	-6 934 957
Poistot ja arvonalentumiset	-547 980	-249 702	-298 278	45,6	-552 682
Suunnitelman muk. poistot	-547 980	-249 702	-298 278	45,6	-552 682
Tilikauden tulos	-7 812 582	-4 095 205	-3 717 377	52,4	-7 487 639
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-7 812 582	-4 095 205	-3 717 377	52,4	-7 487 639

Lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

41 Vapaa ajan lautakunta	TA2023	Toteutunut 2023	Jäljellä	Tot%	TP2022
Toimintatuotot	1 895 480	1 052 616	842 864	55,5	2 115 115
Myyntituotot	940 100	474 538	465 562	50,5	1 032 756
Maksutuotot	336 000	165 502	170 498	49,3	330 827
Tuet ja avustukset	130 100	123 042	7 058	94,6	244 523
Muut toimintatuotot	489 280	289 534	199 746	59,2	507 009
Toimintakulut	-14 500 161	-7 681 766	-6 818 395	53,0	-13 977 126
Henkilöstökulut	-5 732 072	-3 119 612	-2 612 460	54,4	-5 882 015
Palkat ja palkkiot	-4 533 291	-2 501 013	-2 032 278	55,2	-4 715 962
Henkilösivukulut	-1 198 781	-618 600	-580 181	51,6	-1 166 053
Eläkekulut	-1 041 465	-523 732	-517 733	50,3	-1 000 762
Muut henkilösivukulut	-157 316	-94 868	-62 448	60,3	-165 291
Palvelujen ostot	-2 839 710	-1 255 705	-1 584 005	44,2	-2 651 946
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 008 440	-518 124	-490 316	51,4	-910 368
Avustukset	-402 000	-321 194	-80 806	79,9	-332 250
Muut toimintakulut	-4 517 939	-2 467 131	-2 050 808	54,6	-4 200 547
Toimintakate	-12 604 681	-6 629 149	-5 975 532	52,6	-11 862 010
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0,0	-1
Muut rahoituskulut	0	0	0	0,0	-1
Vuosikate	-12 604 681	-6 629 149	-5 975 532	52,6	-11 862 011
Poistot ja arvonalentumiset	-547 980	-249 702	-298 278	45,6	-552 682
Suunnitelman muk. poistot	-547 980	-249 702	-298 278	45,6	-552 682
Tilikauden tulos	-13 152 661	-6 878 851	-6 273 810	52,3	-12 414 693
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-13 152 661	-6 878 851	-6 273 810	52,3	-12 414 693